

Najserdeczniejsze życzenia urodzinowe dla:

W NUMERZE.

Podwyżka

.....Str. 2

**Śladami naszych
interwencji**

.....Str.2-3

Przeczytane

.....Str.3-4

Sekcja Rybnik:

- ✦ Lilla Widera
- ✦ Mateusz Wołoszyn
- ✦ Wirginia Żabnicką

Sekcja Tarnowskie Góry:

- ✦ Halina Duda
- ✦ Łukasz Górecko
- ✦ Agnieszka Gruca
- ✦ Brygida Molenda
- ✦ Tomasz Przyrowski
- ✦ Jakub Rasztabiga
- ✦ Irena Tasarz
- ✦ Jacek Wolny
- ✦ Ewa Wójcik

Sekcja Administracja:

- ✦ Robert Molenda

Sekcja Herby Nowe:

- ✦ Arkadiusz Barwicki
- ✦ Lesław Kopica
- ✦ Dariusz Przybycin
- ✦ Henryk Więclaw

Sekcja Racibórz:

- ✦ Klaudia Adamczyk
- ✦ Wioleta Zielńska

Sekcja Gliwice:

- ✦ Jan Bienkowski
- ✦ Beata Cyroń
- ✦ Małgorzata Rudy
- ✦ Wojciech Siwek
- ✦ Marek Skowron
- ✦ Piotr Sobański
- ✦ Dorota Woźniak

Są dni, które pamiętać należy, te, które w sercu będą zapisane. Wraz z nimi słowa - życzenia, ciepłe i piękne.. Po prostu życzenia szczęścia, w każdej życia dziedzinie, niech będzie jak kwiat wiecznie kwitnący, niech nigdy przynigdy nie minie. Lecz do życzeń i radę małą dołączyć wypada: szczęścia należy pragnąć, bo do pragnących przychodzi.

Temat wzrostu wynagrodzeń zawsze jest tematem aktualnym i wywołującym duże emocje. Każdy z nas chce zarabiać więcej, to normalne. Trudno jest znaleźć kogoś, kto jest usatysfakcjonowany z poziomu swoich zarobków, dlatego kiedy ktoś proponuje nam podwyżkę, to oczywistym się wydaje, że przyjmujemy ją z zadowoleniem. Jednak ta oczywistość bywa pozorna. No bo jak się odnieść do propozycji, która wygląda tak, że dostajemy coś za coś? Trzeba wtedy zrobić bilans zysków i strat i zastanowić się, czy dzisiejsza zgoda w przyszłości nie przyniesie więcej strat, niż to co zyskamy dzisiaj. Tak, naszym zdaniem, wygląda obecna propozycja Pracodawcy odnośnie tegorocznego wzrostu wynagrodzeń. Kwota 125 złotych średnio do wynagrodzenia zasadniczego, to kwota godna uwagi, ale wdrożenie jej warunkowane jest przyjęciem Protokołu Dodatkowego Nr 12 do ZUZP. W tym protokole oprócz rzeczy niepodlegających większej dyskusji, jest nowa tabela wynagrodzenia zasadniczego. Obecna jest pionowa i poprzeczna. W pionie znajdują się poszczególne grupy, a w poziomie szczeble, których wartość wynosi za każdy z nich 25 złotych. Nowa tabela miałaby być pionowa. To znaczy, że pozostałyby grupy, i zostałyby przypisane do poszczególnych grup zakresy kwot od... do... .Sama tabela nie niesie w sobie większych zagrożeń. Istotny tutaj jest czynnik ludzki. Bo te pieniądze będą rozdzielać konkretni ludzie i w zasadzie kontrola tego rozdziału będzie znikoma. W chwili obecnej można w prosty sposób wyliczyć ile szczebli jest do rozdziału w zakładzie, czy na sekcji, ile szczebli trafia na dany posterunek, a znając wartość szczebla można łatwo wszystko wyliczyć. Jednak, biorąc pod uwagę obowiązującą ustawę o ochronie danych osobowych, po wejściu w życie nowej tabeli, nie będzie to już takie proste. Będziemy mogli znać kwotę jaka trafiła na dany posterunek, ale ile dostali poszczególni pracownicy już nie. I może się zdarzyć taka sytuacja, iż pracownicy będą mieli wynagrodzenie mocno zróżnicowane i nie będzie to wcale wynikało z różnej jakości świadczonych przez nich pracy, a z różnych innych względów, nie zawsze merytorycznych. Dlatego tak jak napisaliśmy na początku, trzeba zrobić bilans zysków i strat. Można również zastanowić się nad zastosowaniem odpowiednich narzędzi, które zapobiegłyby jakimś patologiom. Można również tak skonstruować porozumienie płacowe, aby znacznie to ograniczyło. Można zrobić różne rzeczy, ale na pewno nie można się spieszyć. W momencie, kiedy to czytacie, zapewne będzie już wiadomo jakie decyzje zapadły. Jakie by one nie były, to na pewno były decyzjami trudnymi.

Janusz Waloszczyk

Praktycznie w każdym biuletynie zamieszczamy nasze wystąpienia będące skutkiem Waszych interwencji. Dzisiaj zamieszczamy odpowiedzi na niektóre z tych wystąpień.

**Związek Zawodowy Dyżurnych Ruchu PKP
Międzyzakładowa Komisja Rejonowa
W Tarnowskich Górach**

W odpowiedzi na pismo Nr MKR ZZDR PKP 21/J/2016 z dnia 08.04.2016 r. Zakład Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach przedkłada informację dotyczącą poprawy warunków pracy na wskazanych posterunkach.

Ad/1. – ISE Gliwice:

- oświetlenie przejazdu przy nastawni ZBB zostało naprawione w dniu 05.05.2016 r.
- oświetlenie wzdłuż drogi dojazdu do nastawni ZBA w stacji Zabrze Biskupice zostało w większej części naprawione w dniu 11.05.2016 r. Ze względu na znaczne zużycie opraw pozostałej części oświetlenia Dział Energetyki dokona ich wymiany w ramach zlecenia na oprawy odzyskane z remontów oświetlenia najpóźniej do końca 2016 roku.
- w obrębie rozjazdu nr 43 w stacji Ruda Bielszowice zainstalowane są dwa słupy oświetleniowe z podwójnymi oprawami sodowymi. W dniu 06.05.2016 r. pracownicy Zakładu PKP Energetyka w ramach kontroli miejscowej stwierdzili, że oświetlenie jest sprawne, a widoczność nieograniczona.

Ad/2. – ISE Rybnik:

- posterunek Rydułtowy – naprawa podłogi nastąpi najpóźniej do 31.05.2016 r.
- rozjazd nr 15 w obrębie nastawni Ry został podbity w dniu 04.04.2016 r. natomiast pozostałe rozjazdy w stacji Rydułtowy zostały poddane konserwacji w dniu 04.05.2016 r. Rozjazdy na w/w stacji są systematycznie konserwowane podczas obchodów.
- nastawnia OLB Olza - wymiana okien przewidziana jest w II etapie robót inwestycyjnych przy remoncie toru nr 3 w Olzie. Natomiast w I etapie robót inwestycyjnych w ramach rewitalizacji linii nr 158 została przeprowadzona termomodernizacja dachu oraz remont wewnątrz budynku.
- nastawnia OLA Olza - budynek jest własnością PKP S.A., pomieszczenia dzierżawione są na podstawie Umowy N48-KN-1/01/2001 z dnia 28.09.2001r. Dział Nawierzchni Obiektów Inżynierskich Budynków i Budowli wystąpił do Oddziału Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach o naprawę dachu i remont pomieszczenia sanitarnego. Po naprawie dachu zgodnie z zapisami w/w Umowy pomieszczenia zostaną odmalowane własnymi zasobami przez grupę budynkową Sekcji Eksploatacji.

Dyrektor Zakładu
Wojciech Kwiatkowski

**Związek Zawodowy Dyżurnych Ruchu PKP
Międzyzakładowa Komisja Rejonowa
W Tarnowskich Górach**

W odpowiedzi na pismo MKR ZZDR PKP 22/J/2016 z dn. 08.04.2016r., Zakład Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach przesyła w załączeniu informację nr IZPRe-1014-15/2016 dotyczącą planowania profilaktycznych badań lekarskich oraz rozliczania podróży służbowej, która została w dniu 09.05.2016r. przekazana do wszystkich podległych Sekcji Eksploatacji w celu doprecyzowania oraz przypomnienia przepisów prawa pracy oraz wewnętrznych uregulowań w wyżej wspomnianym zakresie.

Dyrektor Zakładu
Wojciech Kwiatkowski

Poniżej drukujemy wyżej wymienioną informację, która została przesłana do wszystkich podległych komórek. Przeczytajcie uważnie.....

W/g rozdzielnika

Przypominam, że zgodnie z art. 211 ust. 5 Kodeksu pracy pracownik obowiązany jest poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zaleconym badaniom lekarskim. Pracodawca zaś nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku. Badania te, zgodnie z art. 229 § 3, przeprowadza się w miarę możliwości w godzinach pracy. Za czas niewykonywania pracy w związku z przeprowadzonymi badaniami pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia, a w razie przejazdu na te badania do innej miejscowości przysługują mu należności na pokrycie kosztów według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych. Pracodawca lub osoby działające w jego imieniu przede wszystkim powinni kierować pracownika na badania w godzinach pracy. Dopiero gdy nie jest to możliwe, podwładny będzie miał obowiązek je wykonać poza godzinami pracy. Dotyczy to sytuacji, gdy np. osoba pracuje w systemie czasu pracy, gdzie dniami roboczymi są wyłącznie soboty i niedziele. Podobnie w sytuacji, gdy pracuje wyłącznie w porze nocnej. W pozostałych przypadkach, jeżeli z uwagi na organizację pracy pracownika można skierować na badania w godzinach pracy, należy stosować tę zasadę. Ma ona pierwszorzędne znaczenie w zakresie zlecenia wykonania badań. Jak wskazuje się w orzecznictwie (wyrok SN z 10 maja 2000 r., I PKN 642/99), polecenie wykonywania badań Lekarskich jest poleceniem służbowym dotyczącym pracy jako takie powinno być wykonywane w godzinach pracy. Pomimo, że czas spędzony przez pracownika na badaniach Lekarskich stanowi jego usprawiedliwioną nieobecność w pracy, czas tej nieobecności nie powinien obniżać obowiązującego pracownika wymiaru czasu pracy. W tym przypadku czas nieobecności w pracy spowodowanej koniecznością przeprowadzenia badań Lekarskich należy traktować tak, jakby pracownik świadczył w tym czasie pracę. Ponadto czas spędzony przez pracownika na badaniach Lekarskich powinien być zaliczony do czasu pracy pracownika o tyle, o ile przypada w harmonogramowych godzinach jego pracy. Jeżeli zaś czas badań przedłuży się i pracownik poświęci na nie więcej czasu, niż miał do przepracowania w danym dniu, czas wykraczający poza harmonogramowe godziny pracy pracownika nie zostanie zaliczony do jego czasu pracy. Należy również pamiętać, że wykonywanie badań okresowych poza godzinami pracy stanowi uszczuplenie okresu odpoczynku przysługującego pracownikowi. Praktyka polegająca na zleceniu wykonywania badań okresowych w czasie wolnym od pracy, gdy możliwe jest wykonanie ich w godzinach pracy, narusza przepisy prawa pracy. Naruszone zostają normy dotyczące prawa do 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego i 35 godzin odpoczynku tygodniowego. Zobowiązuję osoby sporządzające harmonogramy czasu pracy do właściwego planowania badań lekarskich przy uwzględnieniu realnych możliwości wykonania badań lekarskich przez pracownika w zaplanowanym w harmonogramie czasie. **Nie może zdarzyć się sytuacja, gdzie pracownik wykonuje badania psychologiczne w Pracowni Psychologii Pracy w Katowicach, kończy je w Punkcie Badań Profilaktycznych w Tarnowskich Górach, a z harmonogramu czasu pracy wynika, że winien je wykonać w ciągu 8 godzin.** Konsekwencją tego planowania jest fakt, iż pracownik nie otrzyma wynagrodzenia za godziny wykraczające poza obowiązującą go dobową normę czasu pracy. Obowiązku takiego nie nakłada bowiem żaden przepis prawa pracy. Zaznaczyć również należy, iż usprawiedliwiona nieobecność w pracy stanowi jedynie czas, jaki jest potrzebny na przeprowadzenie badań lekarskich. W związku z tym, pracodawca może zobowiązać pracownika do powrotu do pracy po zakończonych badaniach. Pracodawca nie ma bowiem prawnego obowiązku usprawiedliwiania całego dnia nieobecności pracownika w pracy w związku z koniecznością przeprowadzenia badań lekarskich, a jedynie czas jaki jest pracownikowi na to potrzebny. Dotyczy to np. pracowników biura zakładu, którzy wykonują badania w Punkcie Badań Profilaktycznych w Tarnowskich Górach. Przypominam także, że w razie przejazdu na badania do innej miejscowości przysługuje pracownikowi dieta i należności na pokrycie kosztów przejazdu zgodnie z Uchwałą nr 737/2013 Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z dnia 10 września 2013r. tj. według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.

Dyrektor Zakładu
Wojciech Kwiatkowski

**P
R
Z
E
C
Z
Y
T
A
N
E**

Staramy się zamieszczać także różnego rodzaju felietony, teksty, informacje, których posiadanie może ułatwić nam życie lub pomóc wyrobić sobie pogląd na otaczającą nas rzeczywistość. Poniżej takowe zamieszczamy.

Jakie okresy pracy w gospodarstwie rolnym zwiększą emeryturę?

Osoby z problemami z udowodnieniem stażu wymaganego do uzyskania konkretnego świadczenia z ZUS mogą doliczyć okresy ubezpieczenia rolniczego. Muszą jednak dostarczyć niezbędne dowody, które to potwierdzą.

Czy nauka w szkole pozbawia prawa do doliczenia stażu? Od 1980 roku pomagałam rodzicom w pracy na gospodarstwie. Rano chodziłam do szkoły znajdującej się kilometr od domu, a po powrocie co dzień przez prawie 8 godzin dziennie zajmowałam się inwentarzem. Przez następne kilka lat pracowałam w różnych firmach jako sprzątaczką, ale nie udało mi się zebrać stażu wymaganego do emerytury. Wielu pracodawców zatrudniało mnie bez umowy. Czy z powodu pracy na roli dostanę niższą emeryturę?

NIE. Czytelniczka nie straci możliwości doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy na roli. Ustawodawca bowiem uznał, że za okresy składkowe mogą być uznane lata podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przypadające przed 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16. roku życia. Na takiej samej zasadzie są traktowane przypadające przed 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym, ale też dopiero po ukończeniu 16. roku życia. Jednocześnie ustawodawca wskazał, że mogą być one doliczone tylko w zakresie niezbędnym do uzupełnienia. Tak więc zainteresowana uzyska prawo do świadczenia. Sądy przyjmują, że do okresów składkowych można zaliczyć tylko okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16. roku życia, przypadające przed 1 stycznia 1983 r., w których praca była wykonywana w formie odpowiadającej co najmniej połowie pełnego wymiaru czasu pracy. Ma mieć ona charakter ciągły, co oznacza nastawienie ubezpieczonego na stałe świadczenie pracy w gospodarstwie rolnym (gotowość do jej świadczenia, dyspozycyjność) i odpowiadającą temu nastawieniu niezmienną możliwość skorzystania z jego pracy przez rolnika, a negatywnymi przesłankami stają się doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych albo wykonywanie w gospodarstwie rolnym prac o charakterze dorywczym, okazjonalnie i w wymiarze niższym od połowy pełnego wymiaru czasu pracy. Odnośnie do pracy w trakcie wakacji szkolnych przyjmuje się, że – choćby stanowiła ona jedynie udział (pomoc) w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dziecka będącego członkiem rolniczej wspólnoty rodzinnej – z uwagi na stosunkowo

długi, ciągły i ustabilizowany czas jej wykonywania (trwający wszak ponad dwa miesiące w każdym roku kalendarzowym) spełnia kryteria wystarczające do uwzględnienia jej w pracowniczym stażu emerytalnym. Podstawa prawna: Art. 10 oraz 56 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.).

Czy praca na roli uzupełni braki? W tym roku kończę pracę zawodową. Wiem, że muszę zgromadzić dokumenty potwierdzające jak najdłuższy staż ubezpieczeniowy. Mam udokumentowane 38 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Ale mogę jeszcze dostarczyć zaświadczenie z gminy, że przez cztery lata pracowałem w gospodarstwie moich rodziców. Czy to zwiększy moją emeryturę?

NIE. W tym przypadku doliczenie nie jest możliwe, bowiem czytelnik ma wystarczająco długi staż ubezpieczeniowy do uzyskania pełnej emerytury, więc o dodaniu pracy na roli nie może być mowy. Warunkiem nabycia prawa do emerytury pełnej przez mężczyznę jest legitymowanie się okresami składkowymi i nieskładkowymi wynoszącymi co najmniej 25 lat. Jeżeli ubezpieczony nie ma wymaganego okresu, wówczas – w przypadku wykazania przez niego okresu składkowego i nieskładkowego w łącznym wymiarze co najmniej 20 lat – przysługuje mu niepełna emerytura. W obu przypadkach, przy ustalaniu prawa do emerytury, okresy składkowe i nieskładkowe uzupełniane są okresami wymienionymi w art. 10 ust. 1 tej ustawy, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia okresu wymaganego do przyznania emerytury. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że ostatnio powołany przepis pozwala uzupełnić okresy składkowe i nieskładkowe okresami pracy w gospodarstwie rolnym do rozmiaru najbliższego (kolejnego) stażu. Oznacza to, że jeżeli okresy składkowe lub nieskładkowe nie przekraczają w przypadku mężczyzny 20 lat, możliwe jest ich uzupełnienie okresami wskazanymi w art. 10 ust. 1 ustawy jedynie w celu nabycia prawa do niepełnej emerytury (art. 28). Dopiero jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe przekraczają 20 lat, możliwe jest ich uzupełnienie okresami, o jakich mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, w celu nabycia pełnych uprawnień emerytalnych (wyroki Sądu Najwyższego: z 3 grudnia 2004 r., II UK 59/04, z 5 września 2008 r., II UK 364/07, nr 1–2, poz. 23; z 24 września 2009 r., II UK 19/09, z 20 stycznia 2011 r., I UK 246/10). Podstawa prawna: Art. 10 ust. 1, 27, 28 oraz 56 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.).

Czy doraźna pomoc w gospodarstwie wpłynie na staż? Przez cały okres nauki zarówno w szkole średniej, jak i na studiach pomagałem rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa. W miarę wolnego czasu kosiłem trawniki lub wyprowadzałem zwierzęta na pastwiska. Obecnie ubiegam się o wcześniejszą emeryturę, ale brakuje mi dwóch lat ogólnego stażu ubezpieczeniowego, żeby udowodnić 25 lat składkowych. Czy ZUS doliczy mi okazjonalną pomoc w gospodarstwie do stażu ubezpieczeniowego?

NIE. ZUS nie ma podstaw uznać za pracę w gospodarstwie rolnym doraźnej pomocy w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, albo wykonywanie w nim prac o charakterze dorywczym, czy też świadczonych okazjonalnie. Praca świadczona przez domownika rolnika powinna bowiem charakteryzować się stałością i dyspozycyjnością w stosunku do wymagań wynikających z funkcjonowania gospodarstwa rolnego w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie (wyroki Sądu Najwyższego: z 17 lutego 2011 r., III UK 70/10; z 25 marca 2014 r., I UK 314/14, z 13 czerwca 2013 r., II UK 368/12; z 18 września 2014 r., I UK 17/14). Podstawa prawna: Art. 10 oraz 56 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.).

Czy do renty można doliczyć pracę w gospodarstwie? Przez ostatnie kilka lat pracowałam w zakładzie chemicznym. Problemy zdrowotne spowodowały, że muszę zaprzestać pracy zawodowej. Czy jeśli będzie mi brakować stażu ubezpieczeniowego, to ZUS doliczy mi okres ubezpieczenia rolniczego?

TAK. Przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględnia się okresy składkowe i nieskładkowe. Te pierwsze są zaliczane bez żadnych ograniczeń, natomiast drugie mogą być uwzględnione z wykorzystaniem przelicznika jeden do trzech. Jeśli się okaże, że suma okresów składkowych i nieskładkowych nie wystarczy do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wówczas ZUS może je uzupełnić okresem ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa do renty. Przy czym prawo do tego świadczenia przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy, udokumentował wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a jego niezdolność do pracy powstała w ściśle wymienionych w ustawie emerytalnej okresach albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania. Wymóg powstania niezdolności do pracy w określonym ustawą emerytalną czasie nie obowiązuje w stosunku do osoby, która spełnia łącznie następujące warunki: została uznana za całkowicie niezdolną do pracy, spełnia warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz legitymuje się co najmniej 20-letnim (w przypadku kobiety) i 25-letnim (w przypadku mężczyzny) okresem składkowym i nieskładkowym. Podstawa prawna: Art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz 57 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.).

Czy zeznania świadków pomogą dostać świadczenie? Mój ojciec stracił pracę. Firma, która go zatrudniała, zbankrutowała. Obecnie poszukuje dokumentów, żeby złożyć wniosek o świadczenie przedemerytalne z ZUS. Brakuje mu kilku lat. Nasi sąsiedzi twierdzą, że mogą poświadczyć w sądzie, że jako młody chłopak pracował w gospodarstwie swoich rodziców. W gminie też zachowała się część dokumentów potwierdzających, że ojciec w przeszłości podlegał ubezpieczeniu rolniczemu. Czy zeznania świadków mogą mu pomóc uzyskać świadczenie?

TAK. Faktycznie najlepszym sposobem potwierdzenia pracy w gospodarstwie są zeznania świadków. W takim przypadku zainteresowany powinien skorzystać z tej możliwości. Jeśli bowiem sąd uzna zeznania wszystkich świadków, jak również ubezpieczonego za dowody wiarygodne, to ten okres zostanie zaliczony do stażu ubezpieczeniowego. Aby to jednak było możliwe, świadkowie muszą zgodnie wskazać, że pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Muszą także potwierdzić, że widzieli, jak przed pójściem do szkoły i po szkole zajmował się gospodarstwem. Co więcej, zjawiskiem normalnym w tamtych czasach – jak również obecnie, choć w nieco mniejszym zakresie – była pomoc świadczona sobie wzajemnie przez sąsiadów. W takiej sytuacji świadkowie rzeczywiście mieli sposobność zaobserwować fakt wykonywania prac przez zainteresowanego. I na tej podstawie mogą potwierdzić, że widzieli go przy wszystkich pracach rolnych zarówno rano, jak i po powrocie ze szkoły. Ważne jest także, żeby zeznania świadków korespondowały ze sobą, a w czasie przesłuchania zeznawali oni w sposób spontaniczny, ich zeznania nie były wyuczone, starali się przekazać wiadomości, które posiadali, niektórych faktów nie byli pewni, co tym bardziej potwierdzałoby ich prawdziwość. Jednocześnie ważne jest to, aby zeznania świadków korespondowały ze sobą oraz z przedstawioną w toku procesu dokumentacją dotyczącą ubezpieczenia. Podstawa prawna: Art. 10 oraz 56 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.).

Bożena Wiktorowska

Biuletyn redaguje:
Janusz Walosczyk
<http://www.mkrzzdrpkp.tgory.pl/>

719-1350
MKR ZZDR PKP
przy ZLK T. Góry